

N:o 26.

Af herrar **J. A. Lundahl** och **C. A. Trolle**, om ändring af 60 §
konkurslagen.

Uti 60 § 1 mom. konkurslagen meddelas föreskrifter rörande de grunder i fråga om röstberäkning, hvilka skola tillämpas vid val till gode män eller sysslomän i konkurs, äfvensom vid beslut i andra mål, som röra förvaltningen af gäldenärs bo. Derefter heter det i 2 mom. af samma paragraf: »Menar någon borgenär eller gäldenären, der hans rätt kan vara af beslutet beroende, att detsamma olagligen tillkommit, ege deröfver hos rätten — — besvär anföra.»

De beslut, hvarom i denna paragraf är fråga, äro af den art, att de kunna ha fattats vid sammanträde antingen inför domaren (i stad rätten) eller inför rättens ombudsman. Det förra gäller i fråga om val till gode män och det senare beträffande frågor, som röra konkursboets förvaltning. Beträffande åter val till sysslomän, kan detta enligt konkurslagen hållas såväl inför domaren, hvilket väl också i allmänhet torde vara fallet, men äfven inför rättens ombudsman.

Om af ifrågavarande lagrum tydligt framginge, att det endast afsåge klagan öfver sådana beslut, som fattats inför rättens ombudsman, vore deremot intet att anmärka. Men så allmänt affattadt som stadgandet är, ger det i hvarje fall anledning till den uppfattning, att det utan åtskilnad bör tillämpas på hvarje beslut af omförmälda beskaffenhet, oafsedt den ordning, hvari det tillkommit. Under förutsättning att icke under tiden något tjensteombyte egt rum, kommer således å landet samme person, som meddelat det öfverklagade beslutet, sedermera att i egenskap af rättens ordförande pröfva den deröfver förda klagan.

Olämpligheten häraf torde icke närmare behöfva framhållas. Men stadgandet, olämpligt i sig sjelft, blifver ännu betänkligare genom den motsägelse, hvori det står till innehållet i 144 § konkurslagen, och hvaraf åter en ytterst osäker och vacklande praxis i fråga om dessa båda lagrumms inbördes tillämpning blifvit följden. Med stöd af 144 § — och icke utan skäl, ehuru väl i uppenbar strid mot ordalydelsen i 60 § 2 mom., sådant det nu är affattadt — har man nemligen velat förfäkta, att den i sistnämnda lagrum stadgade ordning för besvärans anförande vore tillämplig endast för så vidt beslut, hvarom fråga är, fattats inför rättens ombudsman. Såsom skäl för riktigheten af denna lagtolkning har man naturligtvis ej underlåtit att anföra den ofvan påpekade olägenheten deraf att beslut, meddelade af domaren, underkastas den i 60 § 2 mom. föreskrifna ordning för besvärans anförande.

Om någonsin bristande tydlighet i gifna lagbestämmelser äro till men och olägenhet, måste detta uppenbart vara fallet, då tvekan gäller sjelfva den ordning, hvori ett beslut får öfverklagas. Och olägenheten häraf är så mycket större som i förevarande fråga meningarne bland våra lagskipande myndigheter äro synnerligen delade. Det kan således inträffa, att en borgenär, som direkt hos vederbörande hofrätt klagar öfver ett godemans- eller sysslomannaval, utsätter sig för att få ärendet återförvisadt till vederbörande häradsrätt, hvarigenom onödig tidsutdrägt och ökade kostnader vållas. Varnad häraf, klagar han nästa gång hos häradsrätten. Men häraf kan följden blifva ännu betänkligare. Under åberopande af 144 § konkurslagen vägrar måhända häradsrätten att upptaga hans klagan till pröfning, och äfven om han hos hofrätten söker ändring, är det ingalunda säkert att sådan vinnes. För närvarande äro förhållandena verkligen sådana, att den, som vill vara mån om sin talans bevarande, gör rättast att så väl hos häradsrätten under åberopande af 60 § 2 mom. som ock direkt hos hofrätten under åberopande af 144 § anföra besvär.

Då således 60 § konkurslagen i dess nuvarande affattning kan leda till tidsutdrägt och ökade kostnader samt understundom äfven till rättsförlust, hafva vi ansett oss böra hemställa om en ändring i detta lagrum. I hvilken riktning denna enligt vår mening bör gå, framgår af det föregående.

För att bringa lagrummet i öfverensstämmelse med konkurslagens öfriga stadganden torde blott erfordras ett tillägg till detsamma, hvaraf uppenbart framgår, att den deri föreskrifna ordning för besvärans anförande endast är tillämplig, då det beslut, hvaröfver klagan skall föras, fattats vid sammanträde inför rättens ombudsman.

På grund af hvad sålunda anförts få vi hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att 60 § konkurslagen måtte erhålla följande lydelse:

Vid val till gode män eller sysslomän — — — säkerhet.

Menar någon borgenär, eller gäldenären, der hans rätt kan vara af beslutet beroende, att detsamma olagligen tillkommit; ege deröfver besvär anförä. Sådan klagan skall, derest beslutet fattats vid sammanträde inför rättens ombudsman, föras hos rätten, i stad inom fjorton dagar och å landet inom en månad; och förordne rätten — — — — — kommer.

Skulle den föreslagna formuleringen af förevarande paragraf befinnas otillfredsställande, hemställas vördsamt, att lagutskottet ville i antydda syftet omredigera paragrafen.

Stockholm den 24 januari 1902.

J. A. Lundahl.

Carl A. Trolle.
